No. 1644

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 17 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 16 September.

Wij ontvangen zoo even het Verslag der kommissie van rapporteurs [illegible] Eerste Kamer der Staten-Generaal, [illegible] wets-ontwerp tot verhooging der staats-Begrooting voor het achterstallige aandeel van Nederland in de Russische Schuld in Holland. Na al hetgeen over dat wets-ontwerp, zoo in de Tweede Kamer als in dagbladen, reeds gezegd is, meenen wij ons te moeten bepalen tot de mededeeling van die plaatsen uit dit verslag, waaruit de gezindheid der Eerste Kamer eenigermate kan opgemaakt worden. Dit slechts zij dezerzijds daaraan toegevoegd, dat, schoon de hartstogtelijke taal van het blad der orthodoxen niet zonder invloed schijnt geweest te zijn op de beschouwingswijze van onderscheidene leden der Kamer, zij echter wijsselijk zich onthouden hebben van dien hoogen toon en die groote woorden, welker aanwending in de laatste maanden zóózeer aan de orde gekomen is, dat men haast zou moeten veronderstellen, dat er zijn, aan welken de voortduur van onze goede verstandhouding met enkele groote mogendheden hinderlijk begint te worden.

Aldus de aanhef van het Verslag:

»Bij de overweging van dit wets-ontwerp, waaraan [illegible] leden in de Afdeelingen der Kamer deel genomen hebben, was de beoordeeling verschillend naar mate van het standpunt, waarop men zich ter behandeling van dit ontwerp meende te moeten plaatsen. Wanneer de wet (door eene aanmerkelijke wijziging, thans van de veelbesproken overeenkomst met Rusland, van 30 Augustus 1850, geheel afgescheiden) op zich zelve werd be[illegible] aldus gewijzigd is, zoodat men [illegible] slechts eene zuiver finantieele wet heeft te beoordeelen, en niet gehouden is door de aanneming zijne goedkeuring aan de geslotene konventie te geven. Anderen meenden, dat het traktaat door de verandering van het wets-ontwerp geheel ter zijde is gesteld, en men zich derhalve met eene beoordeeling van de overeenkomst niet heeft in te laten. Wederom anderen beschouwden het wets-ontwerp in deszelfs tegenwoordigen vorm als een vrij duidelijk protest tegen die overeenkomst, en meenden daarom dat de aanneming van hetzelve door deze Kamer met eene afkeuring der bewoordingen van het traktaat gelijk zoude staan.

»Andere leden daarentegen konden de onderhavige voordragt niet zoo geheel afgescheiden beschouwen van de eenmaal met Rusland geslotene en geratificeerde overeenkomst, welke officieel aan de Vertegenwoordiging medegedeeld zijnde, den grondslag van het onderzoek der gedane voordragt bij de andere Kamer heeft uitgemaakt, en eerst bij het slot der beraadslagingen van die Kamer, door het aangenomen amendement, van de wet wel is losgemaakt, doch niettemin blijft bestaan; waarom zij zich van eene beoordeeling dier overeenkomst niet geheel meenden te kunnen onthouden."

Niet onbelangrijk is het te vernemen, wat hier tegen- [illegible] beoordeeling van het gegeven Ontwerp van Wet, in zijnen tegenwoordigen toestand, het door die leden gekozen standpunt het eenige juiste is, welke meenen, dat men slechts eene zuivere finantieële wet heeft te beoordeelen; met andere woorden, de vraag te beslissen, of aan de Regering de gevraagde som van *f* 1,318,750 al dan niet zal worden toegestaan, om aan Rusland de gedachte schuld te voldoen, zonder meer.

»De Regering wil hiermede niet zeggen, dat het aan de leden der Kamer niet vrij zoude staan om in beschouwingen te treden omtrent de omstandigheden, die tot de tegenwoordige wets-voordragt hebben aanleiding gegeven, met name de, ter voldoening van de gedachte som, tusschen Nederland en Rusland gevoerde onderhandelingen en geslotene overeenkomst, maar, ten gevolge van de volkomen afscheiding van den inhoud der wet van gedachte onderhandelingen en overeenkomst, door de, bij de Tweede Kamer in de oorspronkelijke voordragt der Regering gebragte wijziging, schijnt de beoordeeling van die onderhandelingen en overeenkomst *thans* niets meer ter zake te zijn dan bij elke andere gelegenheid, welke zich voegzaam ter toetsing van de handelingen der Regering in het algemeen aanbiedt.

»Of het wets-ontwerp in zijnen tegenwoordigen vorm, zoo als het verslag van heeren Rapporteurs zich uitdrukt, als een vrij duidelijk protest tegen de gedachte overeenkomst zoude zijn te beschouwen, en alzoo de aanneming der wet met eene afkeuring der bewoordingen van het traktaat gelijk zoude staan, — de Regering gelooft dat deze vraag voor geene absolute beantwoording vatbaar mag worden geacht, maar dat die beantwoording geheel afhangt van de grootendeels onbekende redenen, welke de individueele leden der Tweede Kamer er toe geleid hebben om zich met den gewijzigden vorm der wet te vereenigen, en welke insgelijks de leden der Eerste Kamer er toe zullen leiden, om voor het gewijzigd ontwerp te stemmen.

»Zonder hier in breede beschouwingen te willen treden, mag de Regering zich toch veroorloven op te merken, dat, na den buitengewonen tegenstand, welken de oorspronkelijke wets-voordragt bij de Tweede Kamer in den aanvang ondervond, en nadat, zoo als de Regering voor zich de overtuiging heeft, die bezwaren grootendeels met goed gevolg waren wederlegd, gedachte Kamer zich in eene eenigzins moeijelijke stelling bevond. Het mag ook verder niet onopgemerkt gelaten worden, *eenerzijds*, dat zeer vele leden, welke zich [illegible] amendementen der wet hebben ver[illegible] de aanneming dier amendementen, zich nogtans tegen de wet zijn blijven verklaren, zoodat hun tegenstand mag geacht worden buiten den vorm der oorspronkelijke voordragt te zijn gelegen geweest, en *anderzijds*, dat vele leden, welke met warmte voor de oorspronkelijke wetsvoordragt hadden gesproken, desniettemin voor de wet in den tegenwoordigen vorm hebben gestemd, uitdrukkelijk te kennen gevende zulks te doen tot bevrediging."

Nog een punt in het rapport verdient, met het oog op de toekomst, gereleveerd te worden.

»Eindelijk is door eenige leden de wensch uitgedrukt van te mogen vernemen, of, bijaldien dit voorstel tot wet verheven wordt, daarmede alsdan alle vorderingen van Rusland ten laste van Nederland finaal zullen zijn gekweten."

Hierop luidt het antwoord der regering aldus:

»Volgens den inhoud der wet, zoo als die thans aan de beoordeeling der Kamer onderworpen is, zullen door de betaling der som van *f* 1,318,750 aan Rusland, alleen de beide gedachte deklaratien voldaan zijn; volgens de geslotene konventie daarentegen, zullen alle vorderingen, welke van den kant van Rusland, krachtens de konventie van 9 Mei 1815 tegen Nederland konden gemaakt worden, gekweten zijn."

Wij hebben het artikel van den heer Vissering in den *Gids* (*Eenige opmerkingen over de kwestie van den dag*) veelzins uitmuntend genoemd, en reeds door enkele aanhalingen uit dat artikel ons gevoelen daarover geregtvaardigd. Wij willen voortgaan met nog enkele treffende plaatsen uit den arbeid van den heer Vissering aan onze lezers mede te deelen, waarin wij het voorregt hebben onze eigene gedachten, betreffende de daarin besprokene punten, geheel en al terug te vinden.

Zoo kunnen onze lezers zich herinneren, dat in onze kolommen bij herhaling gesproken werd over »*Staatszorg voor valiede armen door werkverschaffing 't zij in of buiten het werkhuis*," in denzelfden geest, als waarin de volgende regelen door den heer Vissering werden ter neer geschreven.

»Staatszorg voor solide armen door werkverschaffing 't zij *in* of *buiten* het werkhuis. Dit is wat men hier wil. En dit is wat men in Engeland gehad heeft tot 1834, zoo al niet volkomen volgens de letter der wet van 1601, althans volgens hare uitlegging, vooral sedert *Gilberts-Act* van 1782. Het blijkt, dat men hier reeds dadelijk voor de waarschuwende stem uit Engeland doof wil blijven. De groote veranderingen in de Engelsche wetgeving in 1834 ingevoerd, zijn deze twee: Centralisatie van het Armbestuur tot beter toezigt en waken tegen misbruiken; en beperking van het werkverschaffingsstelsel tot het *werkhuis* alleen. Juist die werkverschaffing ook *buiten* het werkhuis heeft geleid tot die allerrampzaligste misbruiken, die, volgens 't eenstemmig gevoelen van allen — voor- en tegenstanders — zonder uitzondering, de werking der armenwet ten goede verlamd hebben. Zij zijn door den Heer Philips uitvoerig beschreven. En nogtans neemt men ze hier in zijn plan van wettelijke regeling op, niet eens te vreden met de kans, dat ze toch wel bij ons, even als dáár ginds, als misbruik in zoude sluipen. Het werkhuis wordt slechts bij uitzondering in het stelsel opgenomen (zie de 67e stelling der heeren Tydeman-Heemskerk). Nog meer. Men schrijft zelfs zoodanige wijze van werkverschaffing voor, als daarginds erkend en gewraakt is als de schadelijkste van alle. Zulke zijn: het *roundsman-* of *ticket system*, d. i. de besteding van den arme bij eenen landbouwer of werkbaas; en het *allowance-system*, de aanvulling uit de armenkas van hetgeen er aan onvoldoend loon mogt ontbreken; het gevolg van beide was slecht werk en slecht loon; demoralisatie van den werkman, die toch het zijne ontving, of hij luijerde of arbeidde; knoeijerij bij den ondernemer, die met de loonen speculeerde, en ze hoe langer hoe meer kon drukken, omdat het armbestuur het ontbrekende aanvulde; misverstand en twist tusschen beiden onderling; wegzending van knappe arbeiders, maar die, om niet tot den armenstaat te vervallen, hooger loon moesten hebben dan de uitbestede."

Onze lezers merken tegen welke utopisten deze aanmerkingen gerigt zijn. Zij betreffen de thans in den lande vrij algemeen in diskrediet gevallen systhemen van de heeren Tydeman en Heemskerk Az. en van den heer Blaupot ten Cate, het laatste van welke door het *Nut van 't Algemeen* als het zijne ombelsd is geworden.

Opmerkenswaardig is evenzoo wat de heer Vissering op de aangehaalde regels laat volgen. Ook wat hij daarin zegt, is reeds vroeger meermalen gezegd geworden, doch verdient des niet te min bij herhaling in het geheugen gebragt te worden, ook daarom, wijl men er maar al te dikwijls van hoort spreken, dat verdienstelijke mannen, door den schijn misleid, elders ijveren, opdat men veel moeite en veel geld aanwende om tot stand gebragt te krijgen, wat ten onzent zulke schrale en wrange vruchten heeft opgeleverd.

»Het lust mij niet, zegt de heer V., — en mijn bestek zou het ook niet toelaten — de heeren Tydeman-Heemskerk en Blaupot ten Cate in al de details hunner werkverschaffing verder te volgen. De meeste zijn niet nieuw, niet onbeproefd meer; de meeste zijn reeds geoordeeld en veroordeeld. *Hei-ontginning* — hoe veel kapitalen zijn er reeds door geforceerde heiontginning verslonden? *Vermenigvuldiging der Kolonien van de Maatschappij van Weldadigheid.* De heer Blaupot ten Cate heeft gelezen en in zijn werk zamengevat wat in het rapport der heeren Staring en Quarles van Ufford over de werking der Maatschappij en hare Koloniën aan het licht gebragt is. Maar dat op de ca. 500 vrije hoeven — volgens 't rapport van die heeren — slechts 20 gezinnen gevonden werden, die op zich zelven konden staan en zonder dwang werken wilden; dat de boeren uit den omtrek weigeren knechts uit de kolonisten te nemen, *omdat zij luije, onwillige, slecht werkende machines zijn;* dat men er, om slechts werk te vinden voor de overtollige handen, door menschen laat verrigten, wat overal elders het werk van paarden en trekbeesten is — dat alles, en nog veel meer wat aan de *ateliers nationaux* herinnert, schijnt hun ontsnapt te zijn. *Publieke werken* bij uitsluiting of bij voorkeur te laten verrigten door de bedeelden! God beware ons er voor, dat onze dijken en waterwerken worden aangelegd en onderhouden met behulp van een zamengeraapten hoop geënerveerde, luije en onwillige lieden. De heeren Tydeman-Heemskerk wijzen op den Buikslooter Ham bij Amsterdam. Is het hun — Amsterdammers — dan onbekend, hoe erbarmelijk dat werk geloopen is, dat men ten halve afgedaan heeft moeten verkoopen, om ten minste nog iets van het in dien plas verzwolgen kapitaal te redden? Is het hun onbekend, hoe men het alleen nog in zulken verkoopbaren staat heeft kunnen brengen, door de bedeelden, die men er eerst aan gezet had, zachtjes aan te laten vervangen door de gewone Polderjongens? —

De Heer Blaupot ten Cate strekt zelfs ergens de [illegible] naar het inderdaad wanhopige middel, om alle ambtenaren te verpligten »voor hunne kleeding als anderzins, inlandsche manufacturiers te begunstigen!"

»Maar genoeg van zulke dwaasheden "

Ja, »genoeg van zulke dwaasheden," herhalen wij, en, geve de Hemel, voegen wij er aan toe, dat men er nimmer meer van hoore!

Te Maasbommel en Alphen zoeken kerkvoogden en notabelen der hervormde gemeente het gemeentebestuur in moeijelijkheden te wikkelen. Zij beweeren, dat het ten eenemale onbevoegd is om over de onderwijzerswoning en het schoollokaal te beschikken en aan den koster der hervormde gemeente te gelasten die te ontruimen; zij geven kennis dat zij voorloopig voornemens zijn, daarin eene bijzondere school der 2e klasse op te rigten, en houden eindelijk vol dat de benoeming der nieuwe onderwijzers niet op de wijze en door de personen bij de wet bepaald, geschied en bij gevolg geheel nietig is.

De twee laatste punten voor het oogenblik in 't midden latende, vragen wij: met welk regt kerkvoogden en notabelen der hervormde gemeente aan het gemeentebestuur te Maasbommel en Alphen de bevoegdheid ontzeggen, om vrijelijk over de onderwijzerswoning en het schoollokaal te beschikken?

Het antwoord is, dat hun daartoe alle regt ontbreekt. Immers, zoowel de onderwijzerswoning als de schoollokalen zijn, ten koste der gemeente, nieuw gesticht op gemeentegronden en altoos uit de gemeentekas onderhouden. Daarenboven is het onwederlegbaar, dat die gebouwen opgetrokken zijn ten gebruike van den openbaren onderwijzer der burgerlijke school, en niet voor den koster der hervormde gemeente; en even onwederlegbaar is het, dat de burgerlijke gemeente die gebouwen altoos als onderwijzerswoning en schoollokalen, vrijelijk, rustig en ongestoord heeft bezeten.

Hoe derhalve de aanmatigingen van kerkvoogden en notabelen der hervormde gemeente te Maasbommel en Alphen te qualificeeren? Hoe anders dan met den naam van ellendige *chicanes?*

Intusschen wordt er ruimschoots door *Fakkel* en *Nederlander* van die *chicanes* gebruik gemaakt, om de massa's tegen de regering, en bepaaldelijk tegen de Katholijken op te ruijen. 't Is allerergerlijkst.

Dr. Capadose heeft onlangs iets uitgegeven onder den titel: *Een uitslapje naar Londen in* 1851. Van hetgeen wij daarvan, bij wijze van uittreksel, vernamen, kwam ons het volgende der mededeeling waardig voor, [illegible] als waarin aan de katholijke kunst eene treffende hulde gebragt wordt. Dr. Capadose schetst den indruk, welken de *Westminster Abbey* op hem gemaakt heeft:

»Ik herinnerde mij bij de intrede vooral van de zoogenaamde *Chapel* of Henry VII en bij de aanschouwing van die verhevene alle in oud-Gothischen stijl gebouwde wanden en pilaren en verwulf, en bij het treffend perspektief op de treden van het altaar, wat onze Bilderdijk placht te zeggen, hoe een goede en wel volbrachte Architektuur van een of ander gebouw zoodanig een indruk op dengeen die hetzelve intreedt maken moet, dat hij instinktief zich gedrongen gevoelen moet aan het doel of de bestemming persoonlijk te beantwoorden; een wel en in al zijne afmeetingen juist gebouwde danszaal bijv. moest volgens hem zoo gebouwd zijn, dat men zich bij de intrede als 't ware geneigd gevoelde te huppelen. Even zoo moest de bouw eener kerke de stemming des gebeds opwekken. Wij moeten de waarheid van dit beweeren ten opzichte der kerken bijv. van de middeleeuwen ten volle erkennen, waar de uitmuntende kunst zoo geheel beantwoordt aan de bestemming, dat men de uitdrukking van die vormen in zich opnemende, zich gedrongen gevoelt zijn hart biddende tot God te verheffen. — Ik zag de uitdrukking der vormen bijzonder van den Gothischen stijl, is niet anders, zoo als een geleerde bewezen heeft, dan de wedergeving van een biddende gestalte: alles gaat spits naar boven gelijk de twee handen die zich tot het gebed samenvoegen — de hooge ramen met hunne spitse boveneinden, de arkaden en bogen die samenkomen in een verheven knoop: (ja hij paste hetzelfde toe op den vorm der nonnen kappen, en de rigting der wenkbraauwen bij de biddende figuren op de mooije kerkvensters geschilderd), alles is in overeenstemming en harmonij, in alles wordt de uitdrukking des gebeds hergeven, zoodat ondanks zichzelve en geheel instinktief de aandachtige beschouwer zich tot bidden als getrokken gevoelt. O! wanneer zal de bezielde taal ook der onbezielde voorwerpen door ons erkend en gewaardeerd worden! Dáár en dáár alleen zit de verhevenheid der kunst en zeer bijzonder der bouwkunst en der muzijk, beide zoo aan elkander verwand, dat *Bilderdijk de ware bouwkunst een muzijk* moest noemen, *door 't oog ingeademd in loutere toonen van welluidendheid zonder weerklank*; zij moeten naar behooren ontwikkeld tot de ziel spreken en op de ziel zoo inwerken, dat deze meer vatbaar worde de vlucht des geestes te ondersteunen."

Onder den titel: *Inschrijving ter ondersteuning van den Zeer Eerw. Dr. Newman*, leest men in de *New-York Herald* het volgende:

Het is van vrij algemeene bekendheid geworden, dat de Zeer Eerw. Dr. Newman in zijn geldelijk vermogen geruïneerd is geworden door het proces, hem door Achilli aangedaan. Hij zal beboet worden voor ongeveer honderd duizend dollars, omdat hij voor het aangezigt van het Protestantsche Engeland heeft durven bewijzen dat een ellendeling, die zijn geheel leven besteed heeft in het uitstrooijen van vuige lasteringen tegen de Katholijke Kerk, zelf eerst uit den achtbaren priesterstand verdreven is uithoofde van zijne schaamtelooze buitensporigheden.

In zulk een geval is het niet vreemd dat de Katholijken van Engeland gewenscht zouden hebben hem te hulp te komen, ten einde ieder een klein aandeel te nemen in de kosten van wat eene gemeene zaak was. De Katholijken van andere landen hebben reeds getoond hoe vurig hunne begeerte is om zich tot diezelfde hulde aan een billijk beginsel te vereenigen. Mgr. Fransoni, de verbannen bisschop van Turijn, staat boven aan eene lijst in de *Univers* voor de som van 1000 franks. Voorts treft men op die lijst aan: priesters, edelen, hooge ambtenaren, maires van steden enz.

Er ligt iets in deze katholijke wijze van inschrijving dat ons bevalt. Niemand schaamt zich uit liefde een penningsken, al is 't nog zoo gering, bij te dragen, en op die wijze wordt het resultaat zeer groot door het groote aantal bijdragen. Aan geen enkelen gever kan eene geringe gift zoo doende te zwaar vallen, en de geest van liefde is daarbij misschien meer in het spel dan bij zeer aanzienlijke giften.

Wij hebben vernomen dat voor Dr. Newman in Amerika veel sympathie bestaat. Wij zouden alzoo gaarne zien dat hier te lande, al ware het aan shillings en quarters, eene som van 10,000 dollars werd gekollekteerd als een bewijs van wat het publiek in de Vereenigde Staten denkt over Engelsche wetten, Engelsche regtspleging, Engelsche godsdienst en Engelsche schaamte. Tien duizend dollars, bij kleine geldsommen opgehaald, zouden gemakkelijk bijeen te brengen zijn. Zal dit geschieden?

Naar wij vernemen zal op morgen, Vrijdag, ten 10 ure, op den Dam, de schutterij in de wapenen komen, wanneer de eereteekenen voor meer dan 15 jaren trouwe dienst aan HH. officieren en onder-officieren en schutters, die nog in werkelijke dienst zijn, zullen uitgereikt worden; terwijl om 12 ure van dien dag, door den heer Burgemeester, [illegible] [illegible] worden aan hen, welke niet meer in dienst zijn.

Van wege de kommissie voor de droogmaking van het Haarlemmermeer is gemeld, dat het meer was *droog geworden*, maar dat, zoolang de afzonderlijke voltooide vakken der hoofdvaart binnen het meer niet met elkander in verband waren gebragt, de eigenlijke waterspiegel niet met juistheid kan worden berekend. Deze verbinding had in het begin der maand September moeten zijn volbragt. Dit is niet geschied. Alleen zijn *de Lijnden* en *de Cruquius* met de hoofdvaart in den *Nieuwen Meerpolder* vereenigd.

Dewijl alzoo elk der drie stoomwerktuigen op den laatsten Augustus nog een eigen boezem had, waaruit het werkte en het water dikwerf tot 4 e. en 4 e 80 d. beneden A. P. afpompte, kon de middelbare stand van het water op dien tijd nog evenmin als op het einde van Julij worden opgegeven, en was de stand bij den *Leeghwater* 4 e. 7 d.; bij *den Cruquius* 4 e. 15 d. en bij *den Lijnden* 4 e. 9 d. onder A. P. De in het midden van het meer nog aanwezige en door den regen vermeerderende plassen worden door den wind over den bodem heen en weder bewogen. Konden zij alle op de binnenkanalen worden afgeleid, zij zouden in een oogenblik verdwijnen, als liggende veel hooger, dan het water in de vakken der hoofdvaart.

Wij vernemen dat ter gelegenheid der viering van het 25-jarig feest van den Zeer Eerw. P. Joan Domin. Raken, als Pastoor der Steigersche Kerk te Rotterdam, de feestrede is gehouden door den Zeer Eerw. heer P. Sjoukes, pastoor in de kerk van den H. Dominicus te Amsterdam. De treffende woorden des redenaars hebben een diepen indruk gemaakt op de talrijke menigte.

De Hooge Raad der Nederlanden heeft den termijn van dagvaarding der erfgenamen van Koning Willem II, in revisie van deszelfs arrest, in zake de vordering van Jonkheer R. L. van Andringa de Kempenaer tegen de erfgenamen van wijlen Koning Willem II, vastgesteld op 21 Jan. 1853 Dienvolgens zijn gemelde hooge erfgenamen gisteren door en van wege genoemden Jonkheer gedagvaard geworden.

Bij de geruchten omtrent de voorgenomene aftreding van den heer van Sonsbeeck als minister van buitenl. zaken, geruchten, welke in de laatste dagen meerdere zekerheid hebben erlangd, voegen zich heden nog andere, die de portefeuille van justitie betreffen, en wederom naar een openvallenden zetel in het ministerie wijzen. Het is toch eene waarheid, dat de heer Strens sedert Zaturdag jl., zich buiten de residentie bevindt, de ministerraden der laatste dagen niet heeft bijgewoond en niet ter Eerste Kamer was, toen daar Maandag jl. de voordragten nopens vele naturalisatie wetten aan de orde waren. Dit een en ander gevoegd bij nog andere omstandigheden, geeft voedsel aan het beweren, dat de heer Strens het plan schijnt opgevat te hebben, de even aanvaarde betrekking vaarwel te zeggen. Wat hiervan zij, zal spoedig meer bepaald kunnen blijken: wij onthouden ons tevens van de vermelding der namen van opvolgers, omdat het gerucht zelf nog allezins bevestiging behoeft.

'sGRAVENHAGE, 15 Sept. De minister van buitenlandsche zaken, de heer van Sonsbeeck, heeft gisteren een grooten maaltijd gegeven aan de leden van het korps diplomatique.

— 16 Sept. De audientie van den minister van Binnenl. Zaken zal op 18 dezer geen plaats hebben.

— Nog vóór de sluiting der zitting zal het voorloopig verslag over de voorgedragen armenwet aan de leden der Tweede Kamer worden rondgedeeld, te gelijk met het antwoord der Regering op de daarin vervatte aanmerkingen. Beide stukken zullen dan ook ter kennis van het publiek komen.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Woensdag 15 September.

In deze zitting is verslag uitgebragt omtrent het wets-ontwerp betreffende het aandeel van Nederland in de Russische schuld in Holland, en omtrent dat tot bepaling van de verpligting der provincie om aan behoeftige gemeenten te gemoet te komen. De beraadslaging over die beide wets-ontwerpen, is bepaald op Vrijdag aanstaande aan te vangen des voormiddags ten elf ure. Achtervolgens zijn aangenomen de navolgende wets-ontwerpen, als: dat tot veranderde toepassing van tarief op het artikel eau des Carmes; dat tot aanwijzing der ontheffingen ter zake van de direkte belastingen enz., en dat betreffende den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken; de beide eersten met algemeene en het laatste met 27 tegen 7 stemmen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Sept. Heden heeft de Prins-President de groote reis naar het Zuiden aangevangen.

De President verliet St. Cloud ten 12 ure, omringd [illegible] gementen karabiniers en kurassiers, te Versailles in garnizoen, met hunne generaals en kolonels aan het hoofd, hadden zich reeds 's morgens op het paleis van St. Cloud vereenigd, ten einde den President tot aan het station van den spoorweg van Orleans te vergezellen. Omringd van dit schitterend geleide, dat de aandacht van alle voorbijgangers' trok, arriveerde de President juist ten een ure aan het stationsgebouw, waar hij door de ministers, den generaal en chef Magnan, de generaals van het garnizoen van Parijs, den prefekt van policie en de hoogere burgerlijke ambtenaren, werd afgewacht. De President nam nu plaats in het eererijtuig, dat voor deze reis in het bijzonder voor hem was ingerigt; na hem namen de generaals de St. Arnaud, de heer de Maupas, de adjudanten, de heer Mocquard en de officieren van zijn militair huis plaats. Ten een ure werd het teeken van vertrek gegeven en de trein zette zich in beweging, onder de kreten der menigte: *leve Napoleon!* De heer de Persigny zal, zoo men zegt, eerst morgen avond vertrekken, om zich te Moulins bij den President te vervoegen.

Het eerst begeeft de President zich naar de dep. van de Cher, de Nièvre en de Allier, het hoofdtooneel van de socialistische onlusten in Dec. ll. De prefekt van de Cher had de gansche bevolking van het departement opgeroepen om zich te Bourges op de openbare wandelplaats, elke gemeente rondom een aldaar voor hare inwoners als verzamelingspunt op te rigten paal, te vereenigen, ten einde bij de blijde inkomst van den President voor hem gemeentegewijze te kunnen defileren; hij schijnt de uitwerking dier oproeping door een nieuw aanloksel te hebben willen bevorderen, en heeft nader doen afkondigen dat onder de zamenkomende bevolking 20,000 gedenkpenningen zullen worden uitgedeeld.

De ontvangst, die Lodewijk Napoleon te beurt zal vallen, belooft overal zeer goed, zelfs luisterrijk te zullen zijn. De prefekten en maires zullen daar veel toe bijdragen. De prefekt van het departement du Cher heeft o. a. aangekondigd, dat hij 20,000 medailles onder het volk en de nationale gardes zal verspreiden, die zich langs den weg, dien Lodewijk Napoleon nemen moet, zullen verdringen. Die medailles, geslagen ter herinnering aan het bezoek van Lodewijk Napoleon te Bourges, zullen met diens borstbeeld prijken.

— De drukpers zal bij al de plaats te hebben feesten alleen op officieele wijze vertegenwoordigd zijn door de redakteurs van de *Moniteur*. Geen der redakteurs van

andere dagbladen heeft, gelijk zulks vroeger steeds het geval was, eene uitnoodiging gekregen, om, met het gevolg van Lodewijk Napoleon, de reis mede te maken. De *Siècle*, *Patrie*, *Pays* en *Constitutionnel* waren dus genoodzaakt letterkundigen op eigen kosten naar de departementen te zenden, ten einde verslag van de festiviteiten te kunnen geven.

— De maire van Châtellerault heeft een besluit genomen, waarbij aan alle koffijhuis- of kroeghouders op zijn gebied verboden wordt om jongelingen, die niet den vollen ouderdom van 16 jaar bereikt hebben, in hunne woningen toe te laten, zoo zij niet vergezeld worden van personen, onder welker opzigt zij staan, of daartoe geen schriftelijk verlof van bevoegde personen bekomen hebben.

— Bij een besluit van den minister van Onderwijs is bepaald, dat de beide komités voor schriftelijke overblijfselen en voor overblijfselen van kunst en gedenkteekenen tot één komité zullen vereenigd worden onder den titel van: *Komité voor Fransche Taal, Geschiedenis en Kunsten*. Dit komité zal uit drie sektiën (van 12, 15 en 15 leden) bestaan, en de markies de Pastoret is tot algemeen vice-president benoemd.

— Er [illegible] onder den naam van *Blinde zusters van Sint-Paulus*, gevormd eene kleine geestelijke gemeente van vrouwen, welke bestaat uit blinde personen. Ziehier, in welke bewoordingen Mev. A. Bergunion, onder den kloosternaam zuster van Sint-Paulus, het doel daarvan te kennen geeft:

»Het gezelschap heeft tot patroon aangenomen den Heiligen Paulus, uithoofde hij het gezigt verloren had, en door een dubbel wonderwerk terug bekomen heeft.... Het neemt een regel aan, waarvan de voornaamste punten zijn: eene eenvoudige gelofte, zonder opsluiting noch buitengewone gestrengheden, een leven verdeeld tusschen het handenwerk, gedurige en voortgaande studiën en het gebed. Het ontvangt in zijnen schoot eerstens blinde dochters, verder, zonder eenige uitzondering noch geldelijke voorwaarde, elke persoon, die den opregten en vasten wil heeft zich aan de dienst van God en van de arme blinden toe te wijden.

»Eindelijk stelt de Vereeniging zich ten doel: 1. in boedanigheid van pensionnaires, onderworpen aan een regel van werk en studiën, te ontvangen volwassen blinde meisjes, die geenen achtbaren en verzekerden stand in de wereld hebben; 2. de opvoeding van blinde kinderen van beider geslacht van den ouderdom van 4 tot 8 jaren te beginnen, dat is te zeggen, tot het oogenblik dat zij in het nationaal instituut van Parijs kunnen opgenomen worden; 3. eene christelijke opvoeding te geven en een handwerk te leeren aan een zeker getal [illegible] de leidsters der [illegible] en te dienen als vrije kostgangsters, tegen een geringen prijs, blinde dames, die in het huis een aangenamer bestaan en verstandiger zorgen dan overal elders zouden vinden; 5. Eindelijk naar evenredigheid der inkomsten, te ondernemen alle liefdewerken, die ten doel hebben de physieke, verstandige en zedelijke opvoeding der blinden, van elken leeftijd, geslacht en stand.

»Ofschoon de eigenlijk gezegde Vereeniging eerst sedert de maand Junij bestaat, zijn de beginselen van het liefdewerk ouder, daar zij reeds opklimmen tot 1846.

»Heden bevat het huis 50 personen, te weten: 8 religieusen, waarvan 4 blinde en 4 ziende; 6 volwassene blinde pensionnaires; 6 kleine blinde kinderen, waarvan 3 meisjes en 3 jongens, eindelijk 30 jonge ziende meisjes.”

MADRID, 9 Sept. De geruchten aangaande eene wijziging van het kabinet, waarin de heer Congo Argüelles als minister van openbare werken en finantiën zou optreden, zijn, naar men van goederhand verzekert, ongegrond.

ENGELAND.

LONDEN, 14 September. Engeland heeft een gevoe[illegible] in 83jarigen ouderdom de Hertog van Wellington.

Hij was de tweede zoon van Lord Longford en bekleedde eene menigte aanzienlijke betrekkingen zoo in als buiten het leger. Hij was opperbevelhebber met een traktement van ruim 41,500 gulden; veldmaarschalk, Lord-luitenant van Hampshire; kolonel der garde-grenadiers; kolonel en chef der brigade karabiniers; gouverneur van den Tower te Londen en van de citadel van Dovres; lord-bewaarder der vijf havensteden; kanselier der universiteit van Oxford; bewaarder van St. James en van Green-Park. Hij was ambassadeur te Parijs en te St. Petersburg; grootmeester der artillerie onder het bewind van Lord Liverpool; eerste Lord der thesaurie van 1827 tot 1830; staatssekretaris voor buitenlandsche zaken onder het ministerie van sir Robert Peel van 1834 tot 1835; laatstelijk genoot hij een pensioen, dat hem bij eene parlementsakte was vermaakt, als eene belooning voor zijne militaire diensten.

De doorluchtige ontslapene was geboren te Dungacastle in Ierland, in 1769. Zijn staatkundige invloed scheen met zijne jaren toe te nemen, en in dit opzigt zal zijn dood een groot gemis veroorzaken, dewijl hij in de Kamer der Lords de volmagten van 50 à 60 kollega's bezat. Zijn dood verwekt natuurlijk in deze hoofdstad eene algemeene verslagenheid.

— Gisteren heeft alhier volgens het verlangen van Z. Em. den Kardinaal Wiseman eene *meeting* plaats gehad, ten einde zich te verstaan betreffende het nemen van nieuwe maatregelen om een grooter aantal inschrijvers voor de zaak van Dr. Newman te bekomen.

— Men leest in het *Freemans Journal*: »Tot dusverre vroegen wij in den strijd tegen de heerschappij van de kerk der minderheid, niets meer dan *godsdienstvrijheid*. Doch wij hebben thans eene welgesloten, bekwame en krachtige Iersche partij in het Parlement, uit niet minder dan zestig leden bestaande; deze zullen op het punt der godsdienstige gelijkheid door eene niet minder talrijke en krachtige partij van Engelsche parlementsleden worden ondersteund, en alzoo op de handelingen niet alleen, maar ook op het bestaan van het ministerie en op de zamenstelling van een volgend bewind grooten invloed kunnen uitoefenen. En nu vragen wij al hetgeen waarop wij regt hebben, te weten volmaakte gelijkheid der kerkgenootschappen; met minder zullen wij ons niet laten tevreden stellen. Alzoo moet vooreerst de staatskerk van Ierland, met al de gunsten die zij van de schatkist geniet, opgeheven worden; en vervolgens moeten alle strafbepalingen en eedsformulieren, die tegen de Roomsche kerk gerigt zijn, worden afgeschaft.”

— In het jaar 1851 verschenen in de Ver. Staten 2800 dagbladen, van welke 350 dagelijks, 150 drie malen in de week, 125 twee malen in de week, 2000 een maal in de week, 50 twee malen in de maand, 100 een maal in de maand en 25 twee malen in drie maanden. In omloop zijn dagelijks 5 millioen bladen en jaarlijks worden 422,600,000 exemplaren gedrukt. Dagelijks komt 1 dagblad op de 7161 vrije bewoners.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 15 Sept. Men schrijft uit Stockholm, dat aldaar eenige dagen geleden, ten gevolge van een opruijend artikel in de *Volksstem*, ongeregeldheden hebben plaats gehad, waarbij het gepeupel het hoofdzakelijk op de Israëliten had gemunt. In de synagoge werden de glazen ingeslagen en meerdere baldadigheden gepleegd. Het is echter gelukt de belhamels te arresteren.

BERLIJN, 15 September. Heden wordt er eene zitting der tolkonferentie gehouden. Men zegt dat, zoo de koalitie ongunstig op Pruissens laatste verklaring antwoordt, de regering alle verdere korrespondentie over de tolkwestie zal afbreken.

— De Aartsbisschop van Parijs is alhier, vergezeld door twee vikarissen, aangekomen en bij den koning ten diner gevraagd. Hij zal na een verblijf van eenige dagen zich door de Rijnprovinciën over België naar Parijs terug begeven.

— De stad Saransk, met ruim 10,000 inwoners (in het rijk van Kasan), is bijna geheel een prooi der vlammen geworden.

— De beruchte afvallige Bisschop Siemazko, die in Rusland in 1839 zoovele geestelijken en leeken met zich mede heeft gesleept tot ontrouw jegens hun voorvaderlijk geloof, heeft thans in eene openlijke cirkulaire aangekondigd dat God hem berouw over zijne misdaad heeft ingestort, en dat hij na tot de Moederkerk te zijn teruggekeerd, zijn leven in boetvaardigheid in een klooster wil eindigen. Hij smeekt de door hem verleide geestelijken en andere personen om, even als hij tot de eenige ware Kerk terug te keeren.

Men zegt dat de Russische regering van deze cirkulaire kennis gekregen hebbende, alles in het werk heeft gesteld om den indruk te vernietigen, die daaruit zou kunnen ontstaan, en dat zij het gerucht heeft laten verspreiden dat de Bisschop krankzinnig was geworden. Gelukkig is er niemand die daaraan geloof hecht.

WEENEN, 13 Sept. Vóór eenige dagen zijn hier de grootmeesters en de geheimschrijver eener in het jaar 1848 opgerigte vrijmetselaars-loge, in hechtenis genomen, omdat zij, nog gedurende den staat van beleg die funktiën hebben uitgeoefend.

— Ten aanzien eener versterking van het Bondsleger verneemt men dat Pruissen en Oostenrijk eene vermeerdering van 150,000 man verlangden, terwijl de meerderheid der kommissie 50,000 man voldoende achtte. De bondsvergadering zal deze zaak weldra in behandeling nemen.

— De inschrijving voor de nieuwe leening bedroeg volgens de laatste berigten ruim veertig millioen. De inschrijving door den gemeenteraad geopend, levert de gewigtigste resultaten op. Ook de Parijzer beurs is zeer gunstig gestemd, en het gerucht aangaande eene derde leening van 80 millioen in het Buitenland verbreidt zich meer en meer.

ITALIE.

De *Giornale di Roma* van den 4 September meldt de aankomst te Rome, van den Engelschen gezant sir Henry Bulwer.

De *Opinione* spreekt het berigt tegen, dat de Sardinische gezant Rome zou verlaten hebben, zoodra hij kennis had bekomen van den brief van Kardinaal Antonelli aan den aartsbisschop van Chambéry. Die gezant had Rome toch verlaten, lang vóór dat de inhoud van bedoelden brief bekend werd.

Uit Napels wordt gemeld, dat de olie die men geheel verloren achtte, een goeden halven oogst zal opleveren, vermits de redelijke opbrengst in de eene provincie, eenigermate zal opwegen tegen de onbeduidende opbrengst in de andere.

De Fransche vloot is den 4 te Napels teruggekeerd. De *Mediterraneo* schrijft deze spoedige terugkomst daaraan toe, dat de tijding ontvangen is, dat de Turksche vloot de Dardanellen verlaten heeft, koers zettende naar Tunis. De Fransche vloot zou tot 9 dezer voor Napels blijven om de gebeurtenissen af te wachten, zijnde de *Valmy* intusschen mede naar Tunis vertrokken.

Het *Giornale di Roma* deelt eenige nadere bijzonderheden mede aangaande de uitbarsting van den Etna. Den 24 Augustus was de lava tot op minstens eene mijl afstand van Zaffarana-Etnea (15 mijlen van den krater verwijderd) genaderd. De wijngaarden hadden verschrikkelijk geleden en de landbewoners zich naar eene veilige schuilplaats begeven. Luidens brieven uit Castiglione (Sicilië) nabij Milo; dd. 25 Augustus, was de lava tot op eenige schreden van Zaffarana-Etnea genaderd en het dorp door de bewoners verlaten.

BELGIE.

BRUSSEL, 15 September. Bij gelegenheid van de feesten te Leuven werd den koning bij diens bezoek een luisterrijk diner aangeboden. Even voor dat de genoodigden aan tafel gingen, viel met groot gedruisch een der zware hangende kroonen neder en verbrijzelde in zijn val een niteinde van de tafel met alles wat er op stond. Gelukkig had, gelijk gezegd is, nog niemand plaats genomen, anders had het ongeval welligt een menschenleven gekost; nu werd alles nog spoedig hersteld.

— Te Burgerhout zullen dezen namiddag ter gelegenheid der kermis onderscheidene volksvermakelijkheden plaats hebben. Onder anderen zullen vrouwen een wedloop houden met kruiwagens, waarin hare mannen hebben plaats genomen. Deze steeple-chase van nieuwe uitvinding zal zeker veel volk lokken.

— Te Antwerpen heeft eene zinnelooze vrouw van 67 jaren zich door het inslikken van vitriool het leven beroofd.

— Het bevestigt zich, dat de beruchte gravin Lydie Fougnies, weduwe van den giftmenger de Bocarmé, met een persoon van St. Josse-ten-Noode, bij Brussel, in het huwelijk zal treden. Het huwelijk zou op het kasteel Bury, het tooneel van den vreedaardigen moordaanslag worden voltrokken.

STADSNIEUWS.

In de 218de Staats-Loterij zijn in de 2e Klasse bij de 4e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N. 17487 *f* 2500, N°. 5203 *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 16 September.

BEVALLEN (14 Sept.): H. C. Heukensfeldt, geb. Marcus, D. — (15 Sept.): J. H. Pesch, geb. Helleganger, Z.

OVERLEDEN (9 Sept.): F. H. Lueker, 88 j. — (11 Sept.): K. G. H. Hordijk, 36 j. — (12 Sept.): M. E. Brommeijer, 16 jaar.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 15 Sept. Heden zijn verkocht 25, 25, 23 en 24 vaten Virginie Tabak, per *Finland*, en 13 vaten Maryland, per *Mississippi*.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 15 Sept. Rogge. Verkocht: 145/2 & Libau *f* 198 kont., 200 6/w.; 146/2 & Koersche *f* 204 3/m. — Gerst: 129/2 & Koersche *f* 182 kont., 183 6/w.; 130/2 & Pommer *f* 170 6/w. — Moutwijn *f* 14,25; Jenever *f* 17,75; Amst. Proef *f* 19,00, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 15 Sept. *Granen.* onveranderd.

Rijst. Voortdurend gezocht. Er zijn gerealiseerd 3000 z. Arracan *uncleaned*, 150 z. gepelde en 100 z. Madras tot ferme prijzen.

LONDEN, 14 Sept. *Ruwe Suiker.* W. I. druk gevraagd en men heeft volle prijzen betaald. *Vreemde.* Er is meer vraag voor zeilende ladingen, en sedert Vrijdag zijn 4 ladingen blond Havana verkocht tot 21 s. 6 d. à 23 s. 3 d. voor N°. 12½ à 15½.

Koffij. Native Ceylan meer gezocht en ferm tot 43 s. 6 d. à 44 s. voor goed ord.

Rijst. De markt wordt beter voor O. I. soorten [illegible]

Bengaal gingen grif van de hand tot hooger prijzen; zeer goed wit 10 s. 6 d., goed 10 s. a 10 s. 6 d.

LIVERPOOL, 13 Sept. *Katoen.* De verkoop bedraagt 10,000 b. De markt blijft ferm en gem. Amerik. soorten zijn ⅛ d. hooger dan Vrijdag. Andere soorten zijn gespannen doch niet hooger.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		15 SEPT. 4½ u. gebl.	16 SEPT. 4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		64¾	64¾	64 13/16
Dito Dito	3	77 13/16	77⅞	
Dito Dito	4	96⅞	96⅝	96¾
Dito Obligatien O. I.	4	96⅛	96 5/16	
Amortis. Syndic.	3½			
Handel-Maatschappij	4½	125½		
Aand. Rijn-Spoorweg				
Aand. Holl. S. M.		82¾		
Obligatien				
BELGIE, Obligatien 1844				
Cert. bij de Belg. Bank.	2½			
Dito bij Rotsch. en Volksv				
FRANKRIJK, Obligatien	3		52⅞	
SPANJE bij *Ardoin* 1835	5			
Dito Nieuwe	1			
Dito 2/m. Beurveil.		23¼	23¼	23 5/16
Dito	3	49⅞		
Dito Binnenl. 2400 P.		45⅛	45 1/16	45⅛
Coup. Bewijzen		2⅛	2⅛	
Amortisable Schuld			6 1/16	
PORTUGAL te Londen	5	42⅞	42⅜	42¾
Dito Dito	4	39 7/16	39¼	39 5/16
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108⅝	108½	108½
Dito Dito 1828 en 1829		107½	107½	
Cert. bij d°. 1831 en 1833				
Dito	4½			
Dito bij *Hope*	4	91⅝	91⅝	
Dito bij *Stieglitz en C°*		91¼	91⅛	
Dito bij id. 5de Serie	4	91		
Cert. te Hamburg	5	104½		
Inschrijving in Assignat.	6	71⅝		
Cert. van dito		72⅜	73¼	
POLEN, Aand. à fl. 500				
Dito met Lot. à 300				
AMERIKA, Bank-Actiën		4 7/16	4 7/16	
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 f				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	79	78⅞	79
Dito 1847	2½	41¼	41⅛	41¼
Dito 1851	2½	40⅝	40⅞	40¾
Dito Nieuwe	5	91 13/16	91⅝	91½
Ween. Bank bij *Goll en C°.*				
Dito	4			
Letter B	5	91 1/16	91¼	91¾
Aand. met Loting fl. 500	f			
Nieuwe dito à 250				
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer* 5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5	100½	100½	
Dito Leening [illegible]				
Dito £ 200				
PERU	5			
MEXICO Nieuwe		26⅝	26 7/16	
VENEZUELA à £ 100	3½		42¼	
GRENADA à £ 100	2	23 1/16		
ECUADOR à £ 100		4¼	4 3/16	4¼

Grenada uitgestelde 12 5/16, ⅜.

In Binnenl. fondsen was heden wederom weinig verandering; alleenlijk waren 4 pCt. meer aangeboden. Van vreemde effekten was naar Spaansche veel vraag; Portugeesche en Russische flaauwer, met weinig handel, en de andere meest alle op hunne vorige prijzen. Alleenlijk blijven van Oostenrijksche Nieuwe Metallieken en dito Lett. B. lager aangeboden.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f	56⅜		Livorno	2/m. f	38⅞
„	zigt „	56⅝		Napels	„ „	81⅛
Bordeaux	2/m. „	56 1/16		Petersburg	„ „	1,86
[illegible]	1/m. „	56 1/16		Weenen	6/w. „	30¾
Madrid	3/m. „	246		Augsburg	„ „	35⅛
Cadix	„ „	246		Frankfort	„ „	98¾
Seville	„ „	242		Hamburg	2/m. „	35¼
Bilbao	„ „	245		„	zigt „	35½
Lissabon	„ „	42		Londen	2/m „	11,87½
Porto	„ „	42		„	zigt „	11,92½
Genua	2/m. „	46⅝		Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 15 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 55¼; 1840, 5 pc. 100¾; 1848, 100¾; 1852, 101⅛; Spanje Ard. 1 pc. 23; Binnenl. 3 pc. 45¼; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 14 Sept. Fransche 3 pc. 77,20; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 103,85; Schatk. —,—; Bank-Actien 2885,—; Belg. 1840, 5 pc. 102½; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —, 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 44¾; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 1020,—; 1849, 1000,—; 1851, —,—; Haïti 345,—; Rom. Leening 1850, 99.

MADRID, 9 Sept. Spanje 3 pc. 46½; Ardoins 1 pc. 24½; Uitg. Schuld 6⅛; Coupons 1¾.

LONDEN, 14 Sept. Cons. kont. 99⅞ a 100; op tijd 99⅞ a 100; Braz. 103 a 104; 1829/39 [illegible] a 103; Den. 3 pc. 83 a 84; 5 pc. 105 a 107; Ecuad. 4¾ a 4⅞; Gren. 23½ a 23¾; Uitgest 12⅝ a 12⅞; Mexiko — a —, Nieuwe 25½ a 25¾; Peru 4½ pc. 104½ a 105; Uitgest. 65 a 66; Rusl. 1822 5 pc. 118 a 119, (N.) 4½ pc. 104½ a 105; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39 a a 39½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23 a 23½; 3 pc. 49½ a 50; Coup. cert. 2 a 3; Passive 6½ a 6⅞; Holl. 2½ pc. 65 a 65½; id. 4 pc. 99 a 99½; Venez. 43 a 45; Uitg. 16½ a 17.

BERLIJN, 14 Sept. Schuldbr. 3½ pc. 95; Loten 127⅞; Rusl. Stiegl. 4 pc. 98; Pools. 4 pc. 91⅛; Loten fl. 200 22; id. fl. 300 153; id. fl. 500 92; Amsterdam zigt 143⅛g id. 2/m. 142½g.

HAMBURG, 14 Sept. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 91½; Spanje, Ard. 5 pc. 22; Binnenl. 3 pc. 42⅜.

FRANKFORT, 14 Sept. Met. 5 pc. 82; 4 pc. 65¼; 2½ pc. 41½; Bank-Actien 1404; Darmst. Loten fl. 50 90¼; id. fl. 25 31½; Badensche Loten fl. 50, 65¾; id fl. 35, 38⅜; Nassausche 28½; Holl. 2½ pc. 64½, Werk. Sch. 4 pc. 96¾; Sijndic. 3½ pc. 95¼.

SCHEEPSTIJDINGEN.

KERTCH, 27 Aug. Het schip Magrietha, kapt. de Groot, van Berdianski naar Schiedam, alhier met schade binnengeloopen, zal over 8 à 10 dagen gereed zijn, om de reis weder voort te zetten.

FALMOUTH, 12 Sept. Het schip Zwaluw, kapt. Visser, van Odessa alhier om order binnengeloopen, is door de ambtenaren in beslag genomen, wegens het aan boord vinden van eenige kelders genever.

AMSTERDAM, 16 Sept. Het schip Cuba, Kapt. J. Jansen, van Canstantinopel herwaarts gedestineerd, is heden morgen in Texel binnengekomen.

UITGEZEILD:

HELVOET, 15 Sept. T. van Vliet, Vereeniging, Bilbao.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Kapt. Oldenburg, van St. Petersburg te Jerseij aangekomen, rapporteert den 10den Sept. op de hoogte van Douvres gepraaid te hebben, het schip Jonge Jan, kapt. Rozema, van St. Petersburg naar Livarpool, die in de Noordzee dat dat gedeelte van het naambord had verloren, waarop stond: „Jan 31"

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BAHIA, Harry, Mc. Rae: 413 k., 163 z., 133 vtj. Suiker, Ned. Suiker-Raffinaderij.

BAHIA, Ligthning, Goodwil: 278 k. Suiker, Goll en C°

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 16 Sept. in lading naar:

Keulen	J. Noll, de Windhond.
„	E. Haasters, Colln N°. 10.
Duisburg	H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.
Manheim	J. C. de Haas, Minerva.
Weesel	B. Brinkkamp, 2 Gebroeders.
Dusseldorp & Neus	H. v. Stokkum, Atlas.
Mainz	K. Rau, Jonge Pauline.
Ludwighaven	P. Kehl, Ludwighaven N°. 5.

AMSTERDAM, 16 Sept. vertrokken:

Frankf. & Coblenz	J. v. Dusseldorp, Frankf. N°. 16.
Rijnhoogte	KEULEN 15 Sept. 10 vt. 14 dm.

[illegible]

(2254) GETROUWD:

BERNARDUS ANTHONIUS GRUIJTER

en

GERTRUDIS BECKERS.

AMSTERDAM, 16 Sept. 1852.

Bevallen van eene *DOCHTER*, C. van BOXTEL, Geb. JANSEN.

TIEL, 13 Sept. 1852. (2251)

(2252) Heden overleed na eene kortstondige ziekte in den ouderdom van ruim 51 jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot MARGARETHA HALDERIET, tot diepe droefheid van mij en mijne kinderen.

H. M. BANNENBERG.

AMSTERDAM, 13 Sept. 1852.

Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving aan vrienden zoo binnen als buiten de stad.

Men verlangt in Amsterdam als **GOUVERNEUR EXTERNE,** iemand van de R. C. Godsdienst, die bij eene beschaafde opvoeding verstand en talenten bezit, om aan twee Jongelieden van 10 en 12 jaren eene zorgvuldige opvoeding te geven. Alleen diegene zullen in aanmerking komen, die bewijzen kunnen overleggen dat men kinderen aan hunne leiding kan toevertrouwen. Men gelieve zich met opgave van naam en ouderdom, alsmede welke betrekking men thans vervult [illegible] X te adresseren aan den Uitgever van dit blad. (2253)

Een Huisvader van de R. K. Godsdienst, die zich gedurende zijn geheelen leeftijd zorgvuldig en met ijver van zijn pligt gekweten en een talrijk huisgezin gevoed heeft, ziet zich thans op meer gevorderden leeftijd door eene zamenloop van droevige omstandigheden, geheel buiten zijne schuld, zonder werk.

STADGENOOTEN! gij die werk verschaffen kunt, van welken aard het ook zij, laat de bede van dien braven en vlijtigen man ingang vinden tot uw hart; elke arbeid, hoedanig ook, zal hem welkom zijn. Een talrijk gezin zal er u hartelijk dankbaar voor zijn.

Zoo gij arbeid kunt verschaffen, o! toeft dan niet, maar wendt u ten spoedigste tot den Boekhandelaar J. F. A. BEUKMAN, Raamsteeg bij de Appelmarkt, die u aangaande dezen werkeloozen Huisvader gaarne alle mogelijke inlichtingen zal geven. (2221)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn een onfeilbaar middel tegen hoest, verkoudheden en aamborstigheid.*

Er zijn elken dag zoo vele sprekende bewijzen van de krachtdadige uitwerking der pillen van Holloway in gevallen van borstziekten, voortvloeijende zoowel uit verouderde hoest, als nieuw gevatte koude, kortademigheid enz. dat een ieder, hij zij jong of oud, die aan zulke ongesteldheden onderhevig is, dadelijk zijne toevlugt behoorde te nemen tot deze onwaardeerbare pillen, waarvan men na het gebruik de buitengewone geneeskracht zal ondervinden. Menigeen die naauwelijks meer adem kon halen, en als het ware aan den rand des grafs stond, is tot verbazing van een ieder volmaakt hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23,50.
Potjes Zalf à f 0.90, f 2.10, f 3.80, f 8.15, f 15.90, f 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht*, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (2075)

Verkrijgbaar in den Boekhandel van C. L. VAN LANGENHUYSEN, voor den verminderden prijs, zoo als daarbij vermeld wordt.

HISTOIRE civile et religieuse de la Colombe depuis les temps les plus reculés jusqu'a nos jours par FELIX BOGAERTS, vignettes par WITKAMP. In plaats van 1 fr. f 0.40

ROME ET LORETTE, par LOUIS VEUILLOT. Orné de gravures en bois gr. in 8°. In plaats van 3 fr. 50 c. f 0.80

LE VER RONGEUR DES SOCIÉTÉS MODERNES, ou [illegible] In plaats van 95 cent. f 0.40

OEUVRES COMPLÈTES de FÉLIX BOGAERTS, 1 gr. vol. en 2 col. In plaats van 4 fr. f 1 55

DICTIONNAIRE DES PRÉDICATEURS, ou Choix des meilleurs Sermons prononcés par les Orateurs les plus distingués, 4 forts vol. gr. in 8°. en 2 colonnes. In plaats van 25 fr. f 11.00

HISTOIRE de la Compagnie de Jésus par J. CRÉTINEAU JOLY, 3 vol. gr. in 8°. en 2 col. In plaats 7 fr. 50 c. f 3,00.

JOURNAL DES PRÉDICATEURS, de 5 eerste Jaargangen in plaats van f 28 50 f 20.00 (enkel exemplaar).

MAXIMES SPIRITUELLES pour la conduite des âmes, par le R. P. GUILLARÉ, 3 vol. gewone prijs fr. 3.75 voor f 1.45

INSTRUCTIONS PASTORALES sur les Épitres de tous les Dimanches et fêtes de l'année et de tous les jours de carême par le rev. M. RAQUIN, 2 vol. gewone prijs fr. 3.50 voor 1.35

LES SAINTS ANGES CONSIDÉRÉS dans leur nature, leur ministère et leur bienveillance à notre égard, par l'abbé PRAU, 2 vol. f 0.95

SERMONS DE BEAUVAIS, 4 vol. gewone prijs fr. 4.00 voor f 1.55

SERMONS CHOISIS du P. LE JEUNE, 2 vol gewone prijs fr. 2.00 voor f 0.80

CONSIDÉRATIONS CHRÉTIENNES pour toute l'année, avec les Evangiles de tous les Dimanches, par le R. P. CRASSET, 4 vol. gewone prijs fr. 4 00 f 1.60

CONFÉRENCES [illegible], par M. D. [illegible] fr. 2.00 f 0.80

MÉDITATIONS sur l'Eucharistie, par M. l'abbé de la Bouillerie, fr. 1 00 f 0.40

LE CHRÉTIEN SANCTIFIÉ par de pieux exercices, par M. l'abbé LASAUSSE fr 1 00 f 0,40.

MÉDITATIONS sur la vie de Jésus Christ, par le vén. père NICOLAS LANCICIUS de la compagnie de Jésus, 2 vol. in plaats van f 1.50 f 1.10

DOCUMENTS HISTORIQUES, CRITIQUES, APOLOGÉTIQUES, concernant la compagnie de Jésus, in plaats van f 1.00 f 0.70

RECUEIL DE PRIÈRES et pratiques, pour faire connaitre et honorer les principaux mystères de Jésus et de Marie, et faire réparation A. N. S. dans l'auguste Sacrement de l'Eucharistie. Gros vol. in 12° de 744 pages f 0.50

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.